

Liite 5

UMEÅ TINGSRÄTT
Domare 2:5

INKOM: 2022-06-09
MÅLNR: M 2090-19
AKTBIL: 688

Ehdot ja velvoitteet

Päivitetty vrsion yrityksen ehtoehdotuksista löytyy alta, 1. kohdasta. Muutetut ja/tai täydentävät ehdotukset on merkitty kursiivilla sekä päivämäärällä, jolloin ehto on lisätty tai muutettu.

2. kohdan alta löytyy yhteenveto niistä velvoitteista, joihin yritys on valmis tarkastelun puitteissa sitoutumaan.

1. Ehdot

Yleinen ehto

1. Ellei tästä tuomiosta seuraa muuta, toimintaa harjoitetaan pääsääntöisesti yrityksen ilmoituksen mukaisesti tai sen mukaan, mihin yritys on hakemuksessa ja muutoin tässä asiassa sitoutunut.

Prosessivesisäiliön lammen kohottaminen ja selkeytysäiliön laajentaminen

2. *Yrityksen tulee hyvissä ajoin ennen työn aloittamista selvittää valvontaviranomaiselle prosessivesisäiliön lammen kohottamisen lopullista muotoa sekä selkeytysäiliön laajentamiseen tarvittavaa pengertä. Selvityksestä on käytävä ilmi, miten näiden muotoilu soveltuvin osin vastaa RIDASissa ja Gruv-RIDASissa määrättyä. (04.03.2022)*

Päästöt ilmaan sekä pölyntä

3. Pölynerotuslaitteiden lähtöilman pölynpitoisuus saa vuosittaisena keskiarvona olla korkeintaan 20 mg/Nm³ kuivaa kaasua.

Päästöt tarkistetaan mittaamalla, vähintään neljä kertaa vuodessa.

4. Yritys ryhtyy toimenpiteisiin vähentääkseen häiritsevän pölynnän vaikutuksia.

Päästöt veteen

5. Kiinteän aineen hehkutusjäännös resipienttiin menevässä lähtövedessä ei saa kuukausittaisena keskiarvona ylittää 20 mg/l.
6. Resipienttiin menevän lähtöveden pH ei saa olla alle 6 tai yli 9. Mittaus suoritetaan vähintään kaksi kertaa kuussa, tasaisin väliajoin.
7. *Veden (selkeytys- tai prosessivesisäiliöstä tuleva) sulfaattipitoisuus ei saa kuukausittaisena keskiarvona ylittää 2000 mg/l.*

Kuukausittainen keskiarvo on kalenterivuoden aikana saavutettava vähintään kahdeksana kuukautena. Jäljellä olevien neljän kuukauden aikana pitoisuus ei saa kuukausittaisena keskiarvona ylittää 3000 mg/l. (26.02.2021 ja 04.03.2022)

Pintaveden poisto

8. *Muonionjoen pintaveden poisto ei saa ylittää 24 000 m³ vuorokaudessa eikä 50 400 m³ kalenteriviikossa. Kalenteriviikkorajan saa kahtena viikkona kalenterivuodessa ylittää korkeintaan 10 prosentilla viikossa. (26.02.2021)*

Melu

9. Yrityksen toiminnasta johtuva melu, pois lukien räjäytyksistä ja räjäytyksen varoitussignaalista johtuva melu, ei saa ulkosalla asuinrakennusten lähetyvillä ylittää

50 dB(A) päiväsaikaan (klo 06.00–18.00),
45 dB(A) illalla (klo 18.00–22.00) ja
40 dB(A) yöaikaan (klo 22.00–06.00).

Työvaiheita, jotka voivat tavallisesti johtaa asuinrakennusten lähellä tilapäisiin yli 55 dB(A) äänitasoihin, ei saa suorittaa yöaikaan (klo 22.00–06.00).

Tarkastukset suoritetaan immissiomittauksin tai lähikenttämittauksin sekä laskelmin, yllä mainituille ajoille. Tarkastukset suoritetaan, kun toimintaa on muutettu niin, että se voi johtaa mitätöntä ylittävään lisääntyneeseen äänitasoon sekä valvontaviranomaisen päättäessä tarkastuksesta, kuitenkin vähintään joka kolmas vuosi.

Ehdon katsotaan täyttyvän, vaikka yllä mainitut tasot ylittyisivät, jos yritys ryhtyy toimenpiteisiin ja ylitystä seuraavan kahden kuukauden kuluessa tehdyssä uudessa mittauksessa voidaan todeta, että nämä tasot on saavutettu.

Räjäytys

10. Tuotantoräjäytyksiä saa suorittaa klo 07.00–22.00, selvästi kuuluvan varoitussignaalin jälkeen. Muuna ajankohtana tuotantoräjäytyksiä saa suorittaa valvontaviranomaisen luvalla. Yleisölle on etukäteen sopivalla tavalla ilmoitettava ajankohta, jolloin räjäytyksiä on odotettavissa.

Värinä

11. Kaivoksessa suoritetusta räjäytyksestä johtuvaa värinää ei saa asunnossa johtaa kivijalassa pystysuorassa kuin korkeintaan 5 mm/s värähtelynopeuteen yli 5 prosentissa kaikista kalenterivuoden aikana suoritetuista räjäytyksistä.

Mittauksia suoritetaan jatkuvasti Ruotsin standardin mukaisesti (Svensk Standard, SS 46 04 866:2011). (04.03.2022)

Iskuaallot

12. Ulkosalla tapahtuvan räjäytyksen iskuaallot eivät saa asuntojen lähellä ylittää 200 Pascalia, ilmaistuna vapaakenttäarvona, yli 5 prosentissa kaikista kalenterivuoden aikana suoritetuista räjäytyksistä.

Mittauksia suoritetaan jatkuvasti Ruotsin standardin mukaisesti (Svensk Standard, SS 02 52 10).

Massojen ym. käsittely

13. *Moreenin ja turpeen maanpoistomassat sekä muut toiminnan aikana poistettavat massat käytetään toiminnassa tai säilytetään siinä määrin kuin toiminnan jälkikäsittely ja tähän tarpeeseen tuleva käyttö sitä vaatii. (04.03.2022)*

Porotalous

14. Yritys ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin minimoidakseen mahdollisia toiminnasta poronhoidolle johtuvia loukkauksia ja vahinkoja. Yrityksen vastuulla on säännöllisesti neuvotella Muonion luvan saaneen paliskunnan kanssa eri toimenpiteistä ja mahdollisista vahingonselvittelyistä. Yritys nimittää yhteyshenkilön näitä neuvotteluja varten.

Lajien suojeleminen ym.

15. *Yritys toteuttaa lajien ja elinympäristöjen suojelemiseksi tämän tuomion liitteessä [X] olevan toimenpideohjelman. Yritys neuvottelee toteutuksen aikana valvontaviranomaisen kanssa. Valvontaviranomainen saattaa myöntää toimenpideohjelman kannalta vähemmän tärkeitä poikkeuksia. (04.03.2022)*

Kemikaalit ym.

16. Petrolituotteiden sekä muiden maaperän, pinta- ja pohjaveden kannalta haitallisten aineiden kiinteät säilytyspaikat on pengerrättävä ja varustettava sade- ja lumisuojoilla tai muulla laitteistolla, joka estää sade- ja sulaveden pääsemisen pengerryksiin. Pengerryksen on oltava volyymiltaan vähintään samankokoinen kuin siinä säilytettävä

suurin astia plus ylimääräinen 10 prosentin lisävolyymi. Säiliöissä on oltava päälleajosuojat.

Muussa petrolituotteiden ja muiden maaperän, pinta- ja pohjaveden kannalta haitallisten aineiden, mukaan lukien jätteet, käsittelyssä on noudatettava äärimmäistä varovaisuutta mahdollisten läikkymisestä ja tai vuodosta johtuvien vahinkojen riskin minimoimiseksi.

17. *Kiinteiden tankkauspaikkojen on oltava läpäisemättömiä (tai muuten rakennettava öljytuoteinfiltraation estämiseksi) ja öljynerottimeen yhdistettyjä. Siirrettävien tankkausasemien (ponneainetankit) on oltava kaksiseinäisiä tai varustettuja päälleajosuojalla. Asemat on varustettava palontorjunta- ja puhdistuslaitteistolla. (04.03.2022)*
18. Öljy- tai muiden vuotojen puhdistuslaitteiston on oltava helposti saatavilla. Varaudutaan hyvin käsittelemään kemikaalit tai muut vaaralliset tapaturmajätteet, jotka saattavat uhata maaperää, pinta- tai pohjavettä.

Energiatalous

19. Yritys tekee toiminnan energiatehostamiseen tähtäävää jatkuvaa ja suunnitelmallista työtä. Energiakysymyksiä koskevasta työstä raportoidaan vuosittaisessa ympäristöraportissa. Raportissa on mm. oltava suoritettuja energiataloustoimenpiteitä koskevia tietoja.

Jälkikäsittely ja taloudellinen takuu

20. Valvontaviranomaisille jätetään lopullinen jälkikäsittelysuunnitelma hyvissä ajoin ennen toiminnan päättymistä, tai jos jonkin osa-alueen jälkikäsittely tulee ajankotaiseksi.
21. *Yritys antaa taloudellisen takuun, joka kattaa kaivosten jälkikäsittelykustannukset sekä muut toiminnan mahdollisesti aiheuttamat palautustoimet. Taloudellinen takuu käsittää seuraavan:*

A. Perussumma, joka vastaa 53 850 000 kruunua.

B. Perussumman lisä, joka lasketaan joulukuussa 2021 tapahtuneen maanmittauksen ajankohdasta siihen päivään saakka, jolloin tuomiosta tulee lainvoimainen.

Laskelma vastaa 20 kruunua/neliometri Tapulin kaivoksen hylkykivivaraston lisäpinta-alasta.

C. Yhden vuoden tulevan toiminnan ennustettu kustannusnousu, perustuen yrityksen toimintasuunnitelmaan. Tilitys tehdään seuraavan vuoden arvontarkistuksen yhteydessä. Laskelma vastaa 20 kruunun kustannukset per seuraavien lisäpinta-alaneliö: 1) Tapulin kaivoksen hylkykivivarasto 2) Sahavaaran kaivoksen hylkykivivaraston osa, jonne nettopuskuroitu hylkykivi varastoidaan 3) hiekkavaraston osa, jonne mahdollinen haponmuodostava vaahdotushiekka varastoidaan, sekä 350 kruunua per lisäpinta-alaneliö Sahavaaran kaivoksen hylkykivivarastossa, jonne mahdollinen haponmuodostava hylkykivi varastoidaan (PAF-solut).

Kyseisen kuluvan vuoden perussumman (A), lisän (B) sekä ennustetun lisäyksen (C) takuu annetaan MÖD:lle hyväksyttäväksi viimeistään kahden kuukauden kuluttua tuomion lainvoimaisuuspäivästä. Tämän jälkeen seuraavan vuoden ennustetun kustannusnousun takuu annetaan valvontaviranomaiselle etukäteen joka vuoden joulukuussa, yhdessä päivitettyjen takuusummalaskelmien ja niiden perusteita koskevan raportin kanssa.

*Takuuta voidaan valvontaviranomaisen luvalla madaltaa, jos varatut varat huomattavasti ylittävät kustannuslaskelman.
(04.03.2022)*

Valvontakysymykset

22. Suunniteltujen laitosten rakennusvaiheen omavalvontaohjelma on laadittava ja siitä on raportoitava

valvontaviranomaiselle viimeistään kuukautta ennen suurempien maarakennus- ja rakennustöiden aloittamista.

Toiminnan harjoittamista koskeva omavalvontaohjelma tarkistetaan niin, että se myös käsittää suunnitellun uuden ja laajennetun toiminnan. Tarkistettu ohjelma raportoidaan valvontaviranomaiselle viimeistään kolmen kuukauden kuluttua ennen kuin Sahavaaran tai Palotievan kaivoksia tai rikastuslaitoksen vaahdotuslinjaa aletaan käyttää. Valvontaohjelmissa mainitaan mittausmenetelmät, mittaustiheys sekä arviointimenetelmä.

23. Yritys tarkistaa kalakantaan ja kalastukseen mahdollisesti koituvat vaikutukset Norrbottenin lääninhallituksen hyväksymällä tavalla. Tutkimusohjelma luovutetaan meri- ja vesiviranomaiselle (Havs- och vattenmyndigheten) viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluttua siitä, kuin haetuille toiminnoille on saatu lainvoimainen lupa. Tutkimustulokset toimitetaan lääninhallitukselle viranomaisen ilmoittamalla tavalla.
24. *Prosessivesivaraston lammen korotus- ja pidennystyöt sekä kirkastusvaraston laajennustyöt on tarkistutettava ja loppukatsastutettava riippumattomalla tarkastajalla. Tarkastajan kutakin laitoksen osaa koskeva raportti toimitetaan valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen kuin prosessivesivaraston vedentaso nostetaan nykyisestä käyttötasosta +168,5 RH2000 sekä ennen kuin kirkastusvesivaraston laajennus otetaan käyttöön. (04.03.2022)*

Ilmoitus käyttöönotosta ym.

25. Yritys ilmoittaa valvontaviranomaiselle, kun rikastuslaitoksen vaahdotuspiiri on otettu käyttöön sekä kun Sahavaaran ja Palotievan avolouhoksen maanpoisto ja vedenpoisto on aloitettu.

Toimivallan siirto

KIAB esittää, että MÖD ympäristökaaren 22. luvun 25. § 3. kohdan mukaisesti siirtää valvontaviranomaiselle mahdollisuuden tarpeen mukaan määrätä

- häiritsevän pölynnän torjuntatoimia koskevia ehtoja (ehto 4),
- poronhoitoon liittyviä kohtuullisia toimenpiteitä koskevia ehtoja (ehto 14),
- *ehtoja liitteessä [X] olevan lajien ja elinympäristöjen suojelemiseksi tarkoitetun toimenpideohjelman toteuttamiseksi (ehto 15),*
- mahdollisia ehtoja, jotka saattavat olla tarpeen lopullisen jälkikäsittelysuunnitelman vuoksi (ehto 20),
- mahdollisesti ulkoiseen painolastikäyttöön tulevan hylkykiven käsittelyä koskevia ehtoja sekä
- yksityiskohtaisempi Sahavaaran ja Palotievan kaivosten vedenpoistotoimenpiteiden määrittäminen.

Koeaika

Yritys esittää, että MÖD ympäristökaaren 22. luvun 27. § pohjalta siirtää kromin, nikkelin ja sinkin veteen kohdistuviin päästöihin liittyviä lopullisia ehtoja koskevan kysymyksen, alla olevine selvitystä koskevine sekä tilapäisine määräyksineen.

U1. Koeaikana Kaunis Iron AB selvittää toiminnan veteen kohdistuvien kromi-, nikkeli- ja sinkkipäästöjen rajoittamiseen liittyvän tarpeen sekä sen tekniset ja taloudelliset edellytykset ja seuraukset. Yritys raportoi niistä täydentävistä suojelutoimenpiteistä, mukaan lukien puhdistusmenetelmistä, joihin yritys on valmis ryhtymään sekä näiden aikataulusta, sekä tarvittaessa perustelee, miksi jokin teknisesti mahdollinen toimenpide on ympäristökaaren 2. luvun 7. § 1. kappaleen

mukaisesti tarpeeton tai kohtuuton. Yritys neuvottelee selvityksen aikana valvontaviranomaisen kanssa.

Selvitys lopullisia ehtoja koskevine ehdotuksineen jätetään MÖD:lle viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kuin vedenpoisto Sahavaaran avolouhoksella on aloitettu.

Tilapäisiin määräyksiin liittyen yritys katsoo ensisijaisesti, että koeaikana ei ole tarvetta päästöjen säätelyyn. Mikäli MÖD arvioi koeajan säätelytarpeen toisenlaiseksi, KIAB ehdottaa seuraavan tilapäisen määräyksen.

P1. Koeaikana tai kunnes muuta määrätään, kyseisten aineiden päästöt (kirkastus- tai prosessivesivarastosta) veteen eivät saa ylittää alla mainittuja rajoitusarvoja.

Aine	Tilapäinen määräys
<i>SFÄ</i>	
Kromi (Cr)	15 µg/l kuukausittaisena sekä vuosittaisena keskiarvona Kuukausittainen keskiarvo saa ylittyä kahtena kuukautena vuodesta.
Sinkki (Zn)	150 µg/l kuukausittaisena sekä vuosittaisena keskiarvona Kuukausittainen keskiarvo saa ylittyä kahtena kuukautena vuodesta.
<i>Prioaineet</i>	
Nikkeli (Ni) Prio	100 µg/l kuukausittaisena sekä vuosittaisena keskiarvona Kuukausittainen keskiarvo saa ylittyä kahtena kuukautena vuodesta.

(04.03.2022)

2. Sitoumukset

KIAB hyväksyy seuraavat sitoumukset. Kooste ei sisällä lajien ja elinympäristöjen suojelutoimenpiteitä, jotka on tarkoitus sisällyttää hyvissä ajoin ennen pääkäsittelyä toimitettavaan toimenpideohjelmakokonaisuuteen. KIAB ehdottaa, että kokonaisuus määrätään yllä olevan ehdotuksen mukaisesti ehtoon 15.

Muutoin kooste sisältää pääasiallisesti jo sinänsä aikaisemmista asiakirjoista ilmeneviä toimenpiteitä (jotka näin ollen sisältyvät yleisen ehdon kohdasta 1), mutta niiden tarkentamiseen yhteiseen sitoumuslistaan saattaa olla tarvetta.

- Jos jokin avolouhoksista on täysin lohkottu ennen kuin toiminta on muuten lopetettu, ja on selvää, että malmia ei enää poisteta, yritys sitoutuu tutkimaan sitä mahdollisuutta, että avolouhosta voidaan käyttää ylijäämäveden ja/tai vaahdotushiekan tai hylkykiven talteenottoon.
- Yritys sitoutuu valvontaviranomaisten kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen aidata avolouhosten yhteydessä olevat riskialueet siinä määrin kuin tämä on tarpeen, jotta yleisö ei tietoisesti tai tiedostamattaan pääse alueelle, sekä selvästi merkitsemään muut riskialueiden osat.
- Yritys sitoutuu pitämään mahdollisesti haponmuodostavaa Sahavaaran hylkykiveä (niin kutsuttua PAF-hylkykiveä) erillään sekä varastoimaan sitä tähän tarkoitukseen hylkykivivarastossa erikseen valmisteltuihin varastosoluihin (niin kutsutut PAF-solut). Yritys sitoutuu rakentamaan soluista tulevan valutusveden keräämistä varten erillisen ojan sekä käsittelemään veden kemiallisen saostuman kautta ennen kuin vesi johdatetaan prosessivesivarastoon.
- Yritys sitoutuu pitämään vaahdotuksesta syntyvää mahdollisesti haponmuodostavaa rikastushiekkaa (niin kutsuttua vaahdotushiekkaa) erillään ja varastoimaan sen hiekkavarastossa ja/tai Navettamaan kallioperässä olevaan varastosoluun.
- Varastoidessaan rikastushiekkaa Navettamaan kallioperään, yritys sitoutuu varmistamaan, että hiekan yläpinta on noin metrin verran vedenpinnan alapuolella.

- Yritys sitoutuu rakentamaan Sahavaaran hylkykivivarastoalueen ympärille suojaajan, mahdollisesti yhdistettynä valliin, estääkseen koskemattoman pintaveden valumisen varastoon.
- Yritys sitoutuu käsittelemään Sahavaaran poistoveden kemiallisella saostuksella, ennen kuin vesi johdetaan prosessivesivarastoon.
- Yritys sitoutuu suorittamaan laskelmoidulla pohjaveden alentamisen vaikutusalueella uuden kaivosinventoinnin selvittääkseen olemassa olevien kaivojen paikan ja toteutustavan, sekä mitatakseen pohjaveden tason ja analysoidakseen veden laadun. Tämä tapahtuu ennen hylkykiven irrotuksen aloittamista Sahavaaran avolouhoksessa, sekä valvontaviranomaisen kanssa käytyjen neuvottelujen ja kaivosten omistajien hyväksynnän jälkeen.
- Yritys sitoutuu ryhtymään Sahavaaran ja idässä olevan asutuksen (louhinta-alueen itäistä rajaa pitkin) välisten sekä Sahavaaran avolouhoksen ja Kaunisvaaran teollisuusalueen välistä kuljetustietä pitkin kulkevien, vallien ja/tai lankkuaidan kaltaisiin melua vaimentaviin toimenpiteisiin.
- Yritys sitoutuu vegetoimaan Sahavaaran kylältä näkyvissä olevat vallit.
- Yritys sitoutuu katsastamaan lasketulla värinän ja iskuaaltojen vaikutusalueella olevien talojen perustukset ja muuraustukit, ennen Sahavaaran avolouhoksen louhinnan aloittamista ja kuultuaan kyseisten kiinteistöjen omistajia. Katsastus suoritetaan ulkopuolisen katsastusmiehen toimesta ja se dokumentoidaan kiinteistönomistajille toimitettavaan protokollaan.
- Yritys sitoutuu Palotievan avolouhoksen rakentamisen alkaessa rakentamaan avolouhoksen pohjoisreunalle noin 15 metrin korkuisen melua ehkäisevän vallin.
- Yritys sitoutuu valvontaviranomaisen kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen toteuttamaan syvällisen dokumentaation Sahavaaran kylässä osoitetuista ja kivenheittojen riskialueella olevista kulttuuriympäristöistä.
- Yritys sitoutuu rakentamaan malmitiivste-/rikastevaraston yhteyteen sade- ja lumisuojaan.

- Yritys sitoutuu rikasteen kuorma-autokuljetuksen yhteydessä käyttämään peitetyillä lavoilla ja perävaunuilla varustettuja autoja.
- Yritys sitoutuu tarvittaessa suorittamaan pölyntorjuntaa kastelemalla/suolaamalla ja lakaisemalla sisäisiä teitä sekä teollisuusalueen ja tie 99:n välisen tien.
- Yritys sitoutuu käyttämään Pitkäjärven ja Narvikin välillä kulkevalla malmiradalla tapahtuviin rikastekuljetuksiin maalattuja, valutusaukoilla varustettuja rautatievaunuja, sekä Pitkäjärvellä tapahtuvan lastauksen jälkeen varmistamaan, että mahdollinen ylimääräinen lasti tai vuodot poistetaan vaunuista ja että lasti "liimataan" ligniinillä tai että pölyntorjunta suoritetaan muilla, saman vaikutuksen takaavin keinoin.
- Yritys sitoutuu tarpeen mukaan ja valvontaviranomaisen ilmoituksen mukaan lisäämään hiekkavaraston ulkovallille moreenin tai muun vastaavan toiminnon omaavan materiaalin muodostaman eristekerroksen.
- Yritys sitoutuu rakentamaan hiekkavarastoa, kirkastusvarastoa ja vaahdotushiekan varastosolua ympäröiville lammille/valleille ylijuuksukynnykset. Ylijuuksukynnykset on mitoitettava niin, että ne kykenevät valuttamaan 100-vuotisvirtausta virtausviranomaisen (Flödeskommittén) ohjeiden mukaisesti.